

საერთაშორისო დონაზე ქვეყნის იმიჯი ტურისტთა უსაფრთხოებაზე დამოკიდებული

ლელა მესხიშვილი

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის

თსუ დოქტორანტი

რეზიუმე

სტატიში განხილულია უსაფრთხოება ტურიზმში და მისი მოთხოვნები, აგრეთვე საფრთხის შემცველი მიმართულებები. დასახულია ამოცანები, თუ რა უნდა გააკეთოს საქართველოს მთავრობამ, ტურისტულმა ორგანიზაციებმა და რა უნდა იცოდნენ თვითონ ტურისტებმა საფრთხეების ასაცილებლად. ამის გარდა, განხილულია ის მოვლენები, რომლებიც ყველაზე მეტ საფრთხეს უქმნიან ტურისტებს – კონფლიქტები და ოკუპაცია, ბუნებრივი კატასტროფები, მოძრაობის დარღვევები და სხვა.

საკვანძო სიტყვები: საფრთხე, უსაფრთხოება, ტურისტი, დაცულობა, იმიჯი, ვიზიტორი.

შესავალი

გარდაქმნის წლებიდან დაწყებული საქართველოში უცხოელ ტურისტთა სიცოცხლის და ჯანმრთელობის ხელყოფის რამდენიმე შემთხვევა დაფიქსირდა, ამან ქვეყნის მთავრობა სერიოზულად უნდა დააფიქროს, რადგან ასეთი ფაქტები გვიყალიბებს სიცოცხლისთვის საშიში ქვეყნის იმიჯს.

1. უსაფრთხოება ტურიზმში და ტურისტთა უსაფრთხოების განსაზღვრის მოთხოვნები

ნებისმიერი ტურისტული მომსახურების შემთხვევაში დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს მოთხოვნებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ ტურისტთა უსაფრთხოებას, განსაკუთრებით კი ექსტრემალური ტურების დროს. ამიტომ სასურველია იმ ობიექტებსა და მარშრუტებს, სადაც ხორციელდება ტურები, გააჩნდეთ

კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოს მიერ გაცემული შესაბამისი ლიცენზია და მინიჭებული ქონდეთ კატეგორია. ამასთან უნდა არსებობდეს ამავე ორგანოს მიერ გამოცემული სტანდარტები, რომლებშიც ჩამოყალიბებული იქნება იმ აუცილებელ მოთხოვნათა და ღონისძიებათა ნუსხა, რომლებიც უზრუნველყოფენ ტურისტთა უსაფრთხოებას. აღნიშნულმა სტანდარტებმა უპირველეს ყოვლისა, უნდა განსაზღვრონ და უზრუნველყონ ტურისტთა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის უსაფრთხოება. ტურისტულმა მომსახურებამ უნდა უზრუნველყოს ტურისტთა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის რისკების დასაშვები დონე, როგორც ჩვეულებრივ პირობებში, ისე საგანგებო (ექსტრემალურ) სიტუაციისას. ამიტომაც ტურისტული კომპანიები ვალდებული არიან ტურისტებს მიაწოდონ ამომწურავი ინფორმაცია მოგზაურობის თავისებურებებსა და მოსალოდნელ საფრთხეებზე, აგრეთვე განახორციელონ პრევენციული ღონისძიებები ამ საფრთხეების თავიდან ასაცილებლად, მაგ. ჩაუტარონ ინსტრუქტაჟი, აღჭურვონ ისინი საჭირო ეკიპირებით, მოწყობილობებითა და მასალებით, გამოუყონ მოგზაურობისას ადგილმდებარეობის მცოდნე კვალიფიციური გიდ-გამყოლი, დროულად გააფრთხილონ ამინდის მოსალოდნელი გაუარესების შესახებ და ა.შ. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ტურისტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სტანდარტებში მოცემული მოთხოვნები, რომლებიც აღნიშნული რისკების დონეთა განსაზღვრას ეხება, საკმაოდ რთულია, რადგანაც ისინი განსხვავდებიან არა მარტო ტურიზმში არსებული სახეობების მიხედვით, არამედ თვითონ ტურისტთა ფიზიკური მონაცემების, ასაკისა და ინტერესების მიხედვითაც.

თითოეულ ტურისტულ კომპანიასა და ობიექტს აუცილებლედ უნდა გააჩნდეს ქვეყანაში მოქმედი, ტურისტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, ნორმატიული დოკუმენტების კომპლექტი და თავის საქმიანობას ანხორციელებდეს ამ დოკუმენტების შესაბამისად. თითოეულ ტურისტულ კომპანიას (ობიექტს) შემუშავებული უნდა ჰქონდეს საგანგებო სიტუაციის დროს მოქმედების გეგმა. ამასთან მათ უნდა გააჩნდეთ ტურისტების არა მარტო შენობიდან, არამედ უსაფრთხო ადგილებზე (შენობებში) ევაკუაციის

გეგმაც. საგანგებო სიტუაციის დროს ტურისტული კომპანიის (ობიექტის) ხელმძღვანელი (მესაკუთრე) პირადად აგებს პასუხს, როგორც ტურისტთა უსაფრთხოებაზე, ისე მომსახურე პერსონალის მომზადების დონეზეც, ამიტომ იგი რეგულარულად უნდა ატარებდეს სწავლებებს (ტრენინგებს) პერსონალთან, საგანგებო სიტუაციების ადგილობრივი სამსახურების რეკომენდაციებით, აგრეთვე მათ უნდა კავშირი ქონდეთ სამთო-სამაშველო ჯგუფებთანაც. აუცილებელია შესაბამისი კომპეტენციის მქონე სახელმწიფო ორგანოების მიერ, ნორმატიული აქტების სახით, დადგენილი იქნას კონკრეტულ ტურისტულ მომსახურებაზე (განსაკუთრებით ექსტრემალურ ტურებზე) უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მოთხოვნები. ხოლო ტურისტული კომპანიების მოვალეობაა გააცნონ ტურისტებს თითოეული ტურისტული მომსახურების რისკების ელემენტები და მათი თავიდან აცილების საშუალებები. ტურისტებს, მათივე სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ აუცილებელი ინფორმაცია უნდა მიენოდოთ წინასწარ, ტურის დაწყებამდე ან უშუალოდ განხორციელების პროცესში. ინფორმაცია ტურისტული მარშრუტის ბუნებრივი სირთულეების, ტურისტთა პირადი ფიზიკური მომზადების აუცილებელი დონისა და ინდივიდუალური ეკიპირებისა თავისებურებების შესახებ ასახული უნდა იყოს სარეკლამო-საინფორმაციო მასალებში და ტურისტული საგზურის თანდართულ საინფორმაციო ფურცელში, ხოლო ტურისტული მომსახურების დროს, ტურისტთა სიცოცხლის, ჯანმრთელობისა და მათი ქონების დაცვის უზრუნველყოფელი ინფორმაცია მოცემული უნდა იყოს სახელმწიფოს მიერ დადგენილ, აგრეთვე სხვა ოფიციალურ მოქმედ ნორმატიულ აქტებსა და დოკუმენტებში, ხოლო კონტროლს კი ტურისტთა უსაფრთხოებაზე უნდა ანხორციელებდეს, სპეციალური კომპეტენციისა და უფლებამოსილების მქონე, სახელმწიფო ორგანო.

აუცილებელია ისიც, რომ სათანადო კომპეტენციის სახელმწიფო ორგანო ადგენდეს და შესაბამისი სამსახურები აკონტროლებდნენ განსაკუთრებული სირთულის მარშრუტებზე, უფრო მეტად კი სამთო-ალპინისტური ტურების განხორციელების დროს, ტურისტთა დაშვების სტანდარტების საკითხებს,

მათი გამოცდილების, კვალიფიკაციისა და მომზადების დონის მიხედვით, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი უბედურ შემთხვევათა რისკის ფაქტორი. დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს, აგრეთვე პოლიტიკურ-ეკონომიკურ უსაფრთხოებასაც. მთლიანად ქვეანაში ან მის ცალკეულ რეგიონებში განვითარებულმა არასტაბილურმა პოლიტიკურ-ეკონომიკურმა მდგომარეობამ ან სხვა უარყოფითმა მოვლენებმა, რაც განაპირობებს ხიფათის რისკების ზრდას, შეიძლება დიდი ზიანი მიაყენოს არა მარტო ტურიზმის განვითარებას, არამედ რეგიონის ან ქვეყნის ეკონომიკასაც. ამ შემთხვევაში ეკონომიკური დანახარჯები ტურისტული ინფრასტრუქტურისა და ტურისტთა ნდობის კვლავ აღსადგენად საკმაოდ დიდი იქნება ამიტომ ტურიზმის სფეროში აღნიშნული მოთხოვნების (სტანდარტების) ცოდნა, შესრულება და სისტემატური შემოწმება-კონტროლი უნდა წარმოადგენდეს უშუალოდ სახელმწიფოს, ტურისტული კომპანიებისა და თავად ტურისტთა ინტერესისა და საქმიანობის ერთ-ერთ აუცილებელ პირობას, რათა მაქსიმალურად იქნას დაცული ტურისტთა უსაფრთხოება.

2. საფრთხის შემცველი

მიმართულებები საქართველოში

როგორც შესავალში უკვე აღინიშნა, საქართველოში ვიზიტორები საკმაოდ ხშირად ხდებიან დანაშაულის სამიზნე. ამას საფუძვლად, უწინარეს ყოვლისა, უდევს ის გარემოება, რომ ვიზიტორები მიიჩნევიან შეძლებულ ადამიანებად¹.

თუმცა, კონკრეტულად ვიზიტორების წინააღმდეგ დანაშაულს შეიძლება მრავალი მოტივი გააჩნდეს. ესენია:

1. ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის მიუხედავად, ტურისტები მიიჩნევიან „გემრიელ ნადავლად“, ვინაიდან მათ მოგზაურობისას თან გააჩნიათ გვარიანი თანხა ან ძვირადღირებული ნივთები, მაგ. ფოტო და ვიდეო ტექნიკა.

2. ტურისტები არიან უცხო გარემოში და ამგვარად უფრო დაუცველნი არიან ვიდრე ადგილობრივი მკვიდრი. ასევე, ტურისტები ხშირად გამოირჩევიან ადგილობრივებისგან, როგორც

1 S.F. Sonmez

ჩაცმულობით ასევე ქცევით და გარეგნობით;

3. არსებობს დანაშაულის შეუტყობინებლობის უფრო მაღალი ალბათობა ვიზიტორის მხრიდან ადგილობრივთან შედარებით.

4. ტურისტები, ხშირად უგულებელყოფენ (წინასწარი შეცნობით თუ განუზრახავად) უსაფრთხოების ელემენტარულ რეკომენდაციებს. ასევე „დასასვენებლად“ მყოფი ადამიანი უფრო მოდუნებულია.

5. ტურისტებს, ხშირად უჭირთ თავდამსხმელების ერთმნიშვნელოვანი იდენტიფიკაცია ან ამოცნობა.

6. ბევრი ვიზიტორი არ დაბრუნდება უცხო ქვეყანაში, მხოლოდ ჩვენებების მისაცემად.

ზოგადად, ტურისტი განიხილება დანაშაულის მსხვერპლად სამი ქვემოთ ჩამოთვლილი გარემოების შემთხვევაში¹:

1. ვიზიტორი აღმოჩნდა „ცუდ დროს ცუდ ადგილას“ ამიტომაც ის გახდა დანაშაულის მსხვერპლი.

2. ტურისტებისათვის პოპულარული ადგილები ისედაც სახიფათოა დანაშაულის კუთხით. მაგ. ქუჩები, სადაც ღამის ცხოვრება „ჩქეფს“.

3. ტურისტი შეიძლება გახდეს რასობრივი ან სიძულვილის დანაშაულის მსხვერპლი.²

საქართველოში ტურისტებისთვის ისეთი დიდი საფრთხე, როგორიცაა ტერორიზმი ნაკლებად მოსალოდნელია, თუმცა, არსებობს სხვა, არანაკლები სიმწვავის საფრთხის მიმართულებები, კერძოდ: კონფლიქტები და ტერიტორიების ოკუპაცია, ბუნებრივი კატასტროფები, საგზაო ავტოკატასტროფები და სხვა.

კონფლიქტები და ოკუპაცია – ივანე ჯავახიშვილი საქართველოს ისტორიას, ომების ისტორიას უწოდებდა. უახლეს ისტორიასაც ახსოვს მრავალი შეირაღებული დაპირისპირება. ქართული კულტურის ბევრი, როგორც მატერიალური ასევე არამატერიალური ძეგლი, თუნდაც ქართული ეროვნული ბაღეცის სახით, ამ მდიდარი საომარი ისტორიის პროდუქტს, წარმოადგენს.

სამწუხაროდ, შეიარაღებული დაპირისპირებები საქართ-

1 Maria Brás

2 S.F. Sonmez

ველოს უახლოეს ისტორიას და ახალგაზრდა თაობებსაც კი ახსოვს. საქართველოს ორი რეგიონი ოკუპირებულია, ხოლო საოკუპაციო ჯარები განლაგებულია ქვეყნის დედაქალაქიდან სულ რაღაც 30 კილომეტრში. ამრიგად, საქართველოს, როგორც ტურისტულ მიმართულებას, შეუძლებელია ეწოდოს ამ კუთხით უსაფრთხო ქვეყანა. ვინაიდან, სამხედრო საქმის ექსპერტების უმრავლესობა თანხმდება იმაზე, რომ განმეორებითი აგრესიის საფრთხე ყოველ წამს არსებობს. საერთოდ კი ცნობილია იქ სადაც ისვრიან, ტურისტები არ ჩამოდიან.

ბუნებრივი კატასტროფები – ომსა და ბუნებრივ კატასტროფას შორის ის ძირეული მსგავსებაა, რომ ორივეს შემთხვევაში, ვიზიტორთა დიდი რაოდენობა ტოვებს ქვეყანას ან დაგეგმილი ვიზიტის ანუღირებას ახდენს, როგორც ეს მოხდა 2015 წელს ნეპალში, დამანგრეველი მიწისძვრის დროს.

ასევე, ხაზგასასმელია ის გარემოებაც, რომ სტიქიურ უბედურებებს შეუძლიათ რომელიმე კონკრეტული ტურისტული ღირსშესანიშნაობის განადგურება, რაც უარყოფითად აისახება კონკრეტული რეგიონის ტურისტულ დებეტზე.

ყველაზე დიდი საფრთხე კი იქიდან მომდინარეობს, რომ ხშირად, პრაქტიკულად შეუძლებელია ბუნებრივი კატასტროფების წინასწარ განჭვრეტა. განსაკუთრებით აქტუალურია ეს პრობლემა საქართველოს მთიანი რელიეფის გათვალისწინებით. უეცრად ჩამონოლილმა ზვავმა, შეიძლება მოსპოს ვიზიტორთა ან მათ მომსახურებაში ჩართულ პროფესიონალთა სიცოცხლე. ყურადღება ფატალურ შედეგებზე, რომ არ გავამახვილოთ, სათხილამურო კურორტის გარე სამყაროსგან მოწყვეტამ, სულ რამდენიმე დღით, შეიძლება უდიდესი, პრობლემები შეუქმნას აღნიშნული კურორტის ლოგისტიკურ მომარაგებას და შეუძლებელი გახადოს კურორტის სრულფასოვანი ფუნქციონირება და სერვისის სრულფასოვანი მიწოდება.

ამრიგად, მიუხედავად იმისა, რომ შეუძლებელია კატასტროფების პროგნოზირება, მათთვის მომზადება სავსებით შესაძლებელია და ტურიზმის პროფესიონალების სამუშაოს ნაწილს

უნდა წარმოადგენდეს¹, განსაკუთრებით როდესაც საქმე ეხება სამთო და სათავგადასავლო ტურიზმს. ასევე, მნიშვნელოვანია მთლიანი ქვეყნის საგანგებო და სამაშველო სამსახურების სწორი და გამართული ფუნქციონირება. თუ სტიქიური უბედურების თვიდან არიდება შეუძლებელია - განსაცდელში მყოფი ადამიანების დახმარება ყოველთვის არის შესაძლებელი. დროულად არ განეულმა ანდა არაკვალიფიციურად განეულმა დახმარებამ შეიძლება უდიდესი რეპუტაციული ზიანი მიაყენოს ქვეყანას და ვიზიტორებს სამუდამოდ გაუქროს ქვეყნის სტუმრობის სურვილი.

საგზაო უსაფრთხოება – ვიზიტორების უმრავლესობა, რამდენჯერმე იცვლის ადგილსამყოფელს ქვეყნის ვიზიტისას, სტუმრობს სხვა და სხვა ლოკაციას და ღირსშესანიშნაობას, საქართველოს გეოგრაფიული პირობებიდან და ქვეყნის სიდიდიდან გამომდინარე, გადაადგილების ყველაზე ოპტიმალურ საშუალებას წარმოადგენს საავტომობილო ტრანსპორტი.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცნობით, 2016 წელს, საქართველოში ავტოსატრანსპორტო შემთხვევებს 581 ადამიანი ემსხვერპლა, ხოლო 9 951 ადამიანმა სხვა და სხვა სახისა და სიმძიმის დაზიანებები მიიღო აქედან, 54 ქვეითი დაიღუპა, 2159 კი, დაშავდა².

ყოველივე ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, საგზაო სიტუაციის მონესრიგება, ერთ-ერთ უპირველეს ამოცანას წარმოადგენს, როგორც შესაბამისი სტრუქტურებისათვის ასევე მთელი საზოგადოებისათვის.

ვიზიტორთა დაცულობა – ტურისტი და ვიზიტორი უნდა იქნეს დაცული ზემოთ ჩამოთვლილი ყველა საფრთხისაგან, ადგილობრივი დამნაშავეების ქმედებებისგან სხვა ვიზიტორებისგან, რომელთაც შეიძლება ქონდეთ დანაშაულის ჩადენის განზრახვა და ვიზიტორთა მომსახურებაში ჩართული უპატიოსნო პირებისგან (მაგ. სასტუმროს პერსონალის მხრიდან ქურდობისაგან).

აღნიშნულ პროცესში, უნდა ჩართული იყოს როგორც სამართალდამცავი ორგანოები, ასევე ვიზიტორთა მომსახურე

1 Jason T. Swanson

2 სამხრეთის კარიბჭე

პერსონალი (მაგ. გიდები) ასევე თავად ვიზიტორები.¹

რიგ შემთხვევაში საკმარისია მხოლოდ ტურიზმის პროფესიონალის და თავად ტურისტების ჩართულობა, მაგალითად: გიდი აფრთხილებს ვიზიტორებს, რომ რიგ რეგიონებში თამამი ჩაცმულობა შეიძლება გახდეს ზედმეტი ყურადღების და შემდგომ კონფლიქტის საბაზი და ტურისტები თავის მხრივ ითვალისწინებენ ამ რეკომენდაციებს. ტურიზმის პროფესიონალის ჩართულობა, ვიზიტორთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში, წარმოადგენს უსაფრთხოების ქვაკუთხედსა და საყრდენ წერტილს. ამრიგად, ტურიზმის პროფესიონალი თავისი საქმიანობის ამ მიმართულებას უნდა ეკიდებოდეს სრული სერიოზულობით. იცნობდეს ტურისტულ მარშრუტებზე არსებულ არა მხოლოდ ღირშესანიშნაობებსა და მოსასვენებელ ადგილებს არამედ პოტენციურ საფრთხეებს.

თავად ტურისტებს, კი ყველა შემთხვევაში მოეთხოვებათ სიფრთხილის გამოჩენა უცხო ქვეყნის სტუმრობისას. განსაკუთრებით, იმ შემთხვევაში როდესაც ისინი არ სარგებლობენ ადგილობრივი ტურიზმის პროფესიონალების (გიდების) მომსახურებით.

ყოველივე ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ვიზიტორთა უსაფრთხოების დაცვა ყველა ჩართული მხარის ვალდებულებას წარმოადგენს.

პერსონალის დაცულობა - ლოგიკურია, რომ ვიზიტორთა დაცულობის შემდეგ დგება, მათ მომსახურებაში ჩართული პროფესიონალების დაცულობის საკითხიც.

შეიძლება გამოვყოთ თანამშრომელთა დაცულობის ღონისძიების, რამდენიმე მაგალითი:

1. ტექნიკურად გამართული სამუშაო ინვენტარი და აღჭურვილობა;
2. ადექვატური სამუშაო დრო და მოცულობა;
3. დაქირავებულთა უფლებების დაცვის ღონისძიებები;
4. ტრენინგები და გადამზადება;
5. თანამშრომელთა პიროვნული ღირსების დაცვა.

ადგილმდებარეობის (ლოკაციის) დაცულობა - ტურისტული ლოკაცია, შეიძლება გულისხმობდეს ნებისმიერ ადგილს სადაც ვიზიტორი იმყოფება, დაწყებული აეროპორტიდან და სასტუმროდან, დამთავრებული ტურისტული ღირშესანიშნაობით და გადაადგილების საშუალებით.

ტურიზმის პროფესიონალების, ვალდებულებას წარმოადგენს არა მხოლოდ ვიზიტორების უსაფრთხოებასა და ჯანმრთელობაზე ზრუნვა, არამედ იმ ლოკაციების დაცულობაზე ზრუნვა, რომლის მონახულებასაც ახდენენ ვიზიტორები. პერსონალი ვალდებულია უზრუნველყოს სასტუმროს ინვენტარის დაცვა დაზიანებისგან, ამავდროულად გიდი თუ სხვა ნებისმიერი მოქალაქე ვალდებულია უზრუნველყოს კულტურული თუ ისტორიული მემკვიდრეობის ძეგლის დაცულობა.

2016 წლის, ზაფხულში დაფიქსირდა რამდენიმე ფაქტი, როდესაც ტურისტებმა ახლო აღმოსავლეთიდან საღებავით ჯვრის მონასტრის ფასადზე ავტოგრაფები დატოვეს. სამწუხაროდ, ეს ტენდენცია არ გახლავთ მხოლოდ კონკრეტული რეგიონის ვიზიტორთა სენი ან ახალი დროების მონაგარი. საქართველოში თითქმის ყველა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი დაზიანებულია.

გარემოს დაცულობა - აღნიშნული საკითხი, შეიძლება წინა საკითხის ერთ-ერთ ელემენტად მოვიაზროთ, თუმცა თავისი მოცულობიდან და სირთულიდან გამომდინარე, იგი იმსახურებს ცალკე გამოყოფასა და განხილვას.

ტურიზმის სფეროში მომუშავე პროფესიონალები, ვალდებული არიან იზრუნონ ეკოლოგიური ბალანსის არა მხოლოდ შენარჩუნებაზე არამედ, მის განმტკიცებაზეც. ფორმულა მართვია: გარემო = ტურისტულ ღირშესანიშნაობას¹.

ეკონომიკური დაცულობა - ვინაიდან, საქართველოში, ტურისტული ინდუსტრია წარმოადგენს, არა მხოლოდ, ეკონომიკის მუდმივად მზარდ სექტორს, რომლის პოტენციალის სრული ათვისება სამომავლო საქმეს წარმოადგენს, არამედ შემოსავლის საფუძვლიან წყაროს, როგორც ტურიზმის პროფესიონალებისათვის და დაკავშირებული პირებისთვის ასევე, ქვეყნის ბიუჯეტისათვისაც. ამრიგად, ტურისტული სექტორის ჩამოშლა შეიძლება წარმოად-

1 Chris Cooper, Colin Michael Hall

გენდეს სახელმწიფოსა და ქვეყნის მიმართ მტრულად განწყობილი ძალების ერთ-ერთ მიზანს.

რეპუტაციული დაცულობა - ტურისტული ინდუსტრიისათვის, როგორც სერვის პროვაიდერისთვის, უდიდეს მნიშვნელობას წარმოადგენს მისი რეპუტაცია, ანუ ის რას ფიქრობს მასზე მისი მომხმარებელი (ვიზიტორი), ასევე რა რეკომენდაციას აძლევს ვიზიტორი თავის მეგობრებს თუ სხვებს, რომელიმე ლოკაციის თუ სასტუმროს შესახებ¹.

ინტერნეტის ხანაში, არსებობს უამრავი სერვისი, რომელიც მომხმარებელს სთავაზობს ტურისტული სერვისების შეფასებას, მაგალითად: **ბოოკინგ.კომ** ვებგვერდზე დაჯავშნის და გადახდის შემდგომ, სთავაზობს მოახდინოს ამა თუ იმ სასტუმროსა თუ ჰოსტელის შეფასებას და კომენტარის დაწერას მომსახურებაზე თუ სხვა დეტალებზე. ასევე, არსებობს სერვისი **ტრიპადვისორ.კომ**, რომლის ძირითად მისიას მოგზაურობის დაგეგმარებასთან ერთად, წარმოადგენს ინფორმაციის მიწოდება, ვიზიტორისთვის სხვა და სხვა ობიექტის შესახებ.

ვიზიტორები, სიხარულით იყენებენ თანამედროვე ტექნიკურ მიღწევებს და უზიარებენ ერთმანეთს და მთელს მსოფლიოს თავის პიროვნულ გამოცდილებას ამა თუ ქვეყანასთან თუ ლოკაციასთან დაკავშირებით. საინფორმაციო სააგენტო, „სპუტნიკ საქართველო“, გამოკითხა ვიზიტორები, რომელთაც საქართველოში არ მოსწონთ²:

1. მდგომარეობა საავტომობილო გზებზე.
2. დანაგვიანებული გარემო – საყოფაცხოვრებო ნარჩენების უკონტროლო გადაყრა.
3. ადგილობრივების ბიზნეს ეთიკა – „არ არსებობს სიტყვა არა“.
4. კანონმდებლობის, ხშირად მხოლოდ ფორმალური დაცვა.
5. „გვიანი“ დღის რეჟიმი, იშვიათია დაწესებულებები, რომელნიც სამუშაო დღეს დილის ათ საათამდე იწყებენ.
6. პირდაპირი რეისების ნაკლებობა ევროპის მიმართულებით (იგულისხმება თბილისის აეროპორტი).
7. კრიტიკის მიუღებლობა;

1 Dorie Clark

2 Спутник - საქართველო

8. ენობრივი ბარიერები – ხშირია, როდესაც ადამიანი, რომელიც აცხადებს რომ ფლობს ენას, მას სინამდვილეში ფლობს უაღრესად დაბალ დონეზე.

9. ადგილობრივი კადრების დაბალი კვალიფიკაცია.

10. ანაზღაურების დაბალი დონე.

დასკვნა

საქართველოში ტურისტთა უსაფრთხოების მდგომარეობის შესწავლამ გვიჩვენა, რომ მთავრობის და კერძო ტურისტული ორგანიზაციების მხრიდან ეს საკითხი მეტ ყურადღებას მოითხოვს. ქვეყნის მთავრობას უნდა ჰქონდეს უსაფრთხოების უზრუნველყოფის გეგმა, რომელსაც შეასრულებენ როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო ტურისტული ორგანიზაციები.

ლიტერატურა:

1. Korstanje, E.M. and Clayton, A. 2012, "Tourism and terrorism: conflicts and commonalities", World wide Hospitality and Tourism Themes;

2. S.F. Sonmez, An Exploratory Analysis of the Influence of Personal Factors on International Vacation Decisions Within the Context of Terrorism and/or Political Instability Risk, PhD dissertation, Pennsylvania State University, University Park, PA, 1994;

3. Chris Cooper, Colin Michael Hall, 2008, Contemporary Tourism: An International Approach Routledge;

4. Derman Kucukaltan, 2006, Tourism and Terrorism: An Experience of Turkey and the World, iUniverse;

5. Maria Brás, Tourism and Crime – Why Tourists become Victims, Presented at the "Security & Tourism: Local Policies and Practices" Conference held on 25th June 2015 at the Maison de L'Europe – European Union, Paris;

6. Feridun, M., 2011. "Impact of Terrorism on Tourism in Turkey: Empirical Evidence from Turkey." Applied Economics 43;

7. Dorie Clark, 2015, How to Protect Your Online Reputation, Forbes,;

8. Jason T. Swanson, 2008, Tourism Policy and Planning. Yesterday, today and tomorrow. David L. Edgell Srand;

9. Спутник - Georgia, 2017, Что иностранцы не любят в Грузии - Топ-10;

10. „Commersant“, 2017, “Rich tourist will not arrive in Georgia” – Why is not Georgia interesting country for high budget travelers ?;

11. Ministry of International Affairs of Georgia, 2017, Registered crime - 2016, Annual Report;

12. <http://sknews.ge/>, 2017, According Internal Affairs of Georgia, in 2016 year was registered 581 car accident;

13. Timer, 2016, David Meskhishvili : Road car accidents statistics are alarming;

14. <http://gnta.ge>;

15. <http://www.geostat.ge/>

16. <http://police.ge/>

17. Issues in Health, Safety and Security by Dr Peter Tarlow, President of Tourism & More, Inc.

INTERNATIONAL IMAGE OF THE COUNTRY DEPENDS ON TOURISTS' SAFETY

Lela meskhishvili

PhD, TSU

RESUME

The article “International Image of the Country Depends on Tourists' Safety” discusses the safety in tourism and its requirements, as well as the dangerous directions.

The author of the article informs us what the government of Georgia and tourism organizations should do and what the tourists should know to avoid the threats. In addition, it discusses the ongoing events, which are the greatest threat to tourists - conflicts and occupation, natural disasters, traffic disruptions and others.

Keywords: Danger, Safety, Tourist, Preservation, Image, Visitor.